

[Alfred Jensen.]

at man opgav det og forsøgte sig med det, man gjorde, som altså er endt galt.

Allerede ved årsskiftet var lejere i sociale boligselskaber klar over, at den virkning, den nye lov havde fået, ville være aldeles ødelæggende, og det var på denne baggrund, at bl. a. Danmarks Lejerforbund gjorde opmærksom på, at loven om boligbyggeri måtte ændres og føres tilbage til de grundlæggende principper, der var nedfældet i loven af 1946. Den gruppe, jeg repræsenterer, mener, at der var så mange momenter, der talte for, at man tog fat på at rette op på det, der var gået skævt, at man måtte forvente, at regeringen og regeringspartierne havde været lydhøre over for sådanne ønsker. Det var man imidlertid ikke. Man har ej heller været lydhør for de ønsker, der har været om at sikre, at en del af det byggeri, som var planlagt af de almennyttige boligselskaber blev sat i gang, således at der fortsat kunne bygges, som vi har set det tidligere. I stedet for at klare dette, kommer man med det byggestop, som nu diskuteres. Jeg vil i samme forbindelse nævne diskontoforhøjelsen, for begge ting er jo blevet sat ind for at skabe grundlag for, som man siger, en bedre regulering af boligbyggeriet.

Motiveringen for disse indgreb har været mangelen på arbejdskraft og frygten for, at lønningerne ville stige, når arbejderne kom til at stå lidt friere på arbejdspladsen, end de gør, når der er en hær af ledige, der står og banker på og gerne vil ind for at få arbejde. Det er noget beskæmmende at høre, at vi ikke skulle være i stand til at bygge det antal lejligheder, man formoder vil kunne komme på tale i denne sommer. Ved krigens afslutning forelå der planer og beregninger, der gik ud på, at man kunne bygge 30 000 lejligheder årlig; der var materialer og arbejdskraft til stede i tilstrækkeligt omfang, blev det hævdet. Nu står vi altså her, efter at der har været et boligbyggeri på godt og vel 20 000 færdiggjorte boliger sidste år, og hører om regeringens ængstelse

for, at man ikke kan skaffe den tilstrækkelige arbejdskraft med den stigning, man nu kan se har fundet sted i det påbegyndte byggeri, en stigning på 30 pct. Ja men hvis vi ikke vil være i stand til at skaffe materialer og arbejdskraft til et sådant byggeri, hvordan får man så nogen sinde bolig mangelen overvundet?

Jeg ser ikke rettere, end at de mange advarsler mod mangel på arbejdskraft er i allerhøjeste grad overdrevne. Det viser sig da også, at både det ene og det andet fag kommer med beretninger om, at der findes mere arbejdskraft, end man hidtil har kunnet udnytte. Flere byggefagsorganisationer har protesteret mod byggestoppet, vel ikke så meget på grund af de øjeblikkelige virkninger som på grund af frygten for, at man vil holde beskæftigelsen nede i tiden, der kommer, og man gør gældende, at der igennem de senere år har været overflødig arbejdskraft, som ikke kunne komme i beskæftigelse, til trods for at der var et mere omfattende boligbyggeri end sædvanligt.

Murerforbundets formand har sagt, at man, hvis man udnytter murerne arbejdskraft rationelt, ville kunne bygge 7 000 boliger mere om året, men jeg finder anledning til her at gøre opmærksom på, at der findes andre ressourcer at tære på. Lyngsies formanden for Dansk Arbejdsmands Forbund, sagde i sin tid: en arbejdsmand kan lave alt. Det ord gjaldt dengang, det gælder også i dag, og trods god beskæftigelse i sommermånederne har der ikke været mere beskæftigelse, end at der stadig væk går tusinder og atter tusinder af arbejdsmænd ledige, som kunne trækkes ind i byggeriet.

Jeg vil endvidere gøre opmærksom på, at der også findes andre muligheder for at få byggeriet fremmet. Der er ved militæret, tror jeg, 500-600 murere indkaldt, og antallet af tømrere er formodentlig det samme. Det vil sige, at hvis man virkelig er interesseret — og det mener jeg at samfundet må være — i at få så stort et boligbyggeri som muligt, må man trække på disse reserver,